

1^e Voortgangsrapportage 2016

Conform procedureregeling grote projecten

Uitvoeringsfase RijnlandRoute

Document referentie : PZH-2016-550127699
Versie : 0.1
Status : concept
Peildatum : 1 april 2016

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Scope van het project	3
<i>Projectafbakening</i>	3
3. Tijdlijn	4
4. Stand van zaken	4
5. Vooruitblik	6
6. Raakvlakken met andere projecten	7
<i>Landelijk:</i>	7
<i>Regionaal/provinciaal:</i>	7
<i>Lokaal:</i>	7
7. Planning contract A4 / A44	8
8. Risico's	10
9. Financiën	11
10. Kwaliteit	12
11. Moties en toezeggingen	12

1. Inleiding

Op 3 februari jl. is het project RijnlandRoute door PS aangewezen als groot project. In het kader van de Regeling Projecten Zuid-Holland wordt twee keer per jaar gerapporteerd over de voortgang van het project RijnlandRoute. De statencommissie Verkeer en Milieu is aangewezen als verantwoordelijke statencommissie voor de advisering over en behandeling van de RijnlandRoute. Bij de inhoudelijke behandeling van basisuitvoeringsrapportage (peildatum 1 november 2015) is in de Statencommissie gevraagd om bij de volgende VGR te komen met een nadere toelichting over natuurcompensatie en onderhoudskosten/-budget. In deze rapportage is hier gevolg aan gegeven. De paragrafen 2 t/m 6, 8, 10 en 11 zijn geactualiseerd ten opzichte van de basisuitvoeringsrapportage. Paragraaf 7 Planning is ongewijzigd gebleven en in paragraaf 4 en 9 is een toelichting over resp natuurcompensatie en onderhoudskosten/-budget opgenomen.

2. Scope van het project

De provincie Zuid-Holland (PZH) werkt samen met het Rijk en de omliggende gemeenten aan de RijnlandRoute, een verbetering van de Oost-Westverbinding tussen de A4 en Katwijk.

De RijnlandRoute kent drie hoofddoelen, te weten:

- een betere oost-westverbinding voor het autoverkeer;
- het verbeteren van de leefbaarheid in de regio Holland Rijnland (en aangrenzende gemeenten);
- het mogelijk maken van ruimtelijk-economische ontwikkelingen in deze regio.

Het project kan onderscheiden worden in drie onderdelen. Deze drie onderdelen vertonen zowel financieel als verkeerskundig samenhang, maar zijn ruimtelijk, planningstechnisch en contracttechnisch te onderscheiden.

- Het onderdeel /contract A44-verbinding-A4
 - De verbreding A44 tussen de aan te passen Aansluiting Leiden-West en het nieuw aan te leggen Knooppunt Ommedijk (hoofdwegennet);
 - De aanleg van een nieuwe regionale stroomweg (snelheidsregime 80 km/uur) met 2x2 rijstroken (waaronder een boortunnel van 2,5 kilometer) tussen het nieuw aan te leggen Knooppunt Ommedijk op de A44 en het nieuw aan te leggen Knooppunt Hofvliet op de A4 (onderliggend wegennet);
 - Het verlengen van de parallelstructuur van de A4 tussen de aansluiting N206/Zoeterwoude-Dorp en het nieuw aan te leggen Knooppunt Hofvliet (hoofdwegennet);
 - De verbreding van de A4 tussen de aansluiting Hofvliet en de N14 naar 2x4 rijstroken.
- Het onderdeel /contract Tjalmaweg
 - De verbreding Tjalmaweg (N206) naar 2x2 rijstroken vanaf de aansluiting met de N441 te Katwijk tot en met de Aansluiting Leiden-West (onderliggend wegennet).
- Het onderdeel /contract Europaweg
 - Verbreding Europaweg te Leiden (N206) naar 2x2 rijstroken tussen de aansluiting met de A4 en de Churchillaan te Leiden (onderliggend wegennet).

Projectafbakening

De Verbreding A4 tussen de aansluiting Hofvliet en de N14 naar 2x4 rijstroken kent als grondslag het aparte Tracébesluit (TB) Vlietland-N14. Dit TB is geen onderdeel van het (subsidieproject) RijnlandRoute (gebaseerd op Provinciaal Inpassingsplan (PIP), TB A44 en TB A4 Vlietland-Leiden). In de Samenwerkingsovereenkomst RijnlandRoute (SOK) is overeengekomen dat het I&M-project "Verbreding A4

Vlietland – N14” aan de DBM overeenkomst RijnlandRoute wordt toegevoegd. I&M heeft daarvoor de financiële middelen gereserveerd. RWS wordt gevraagd de bedragen voor deze werkzaamheden toe te voegen aan de reeds afgegeven beschikking.

3. Tijdlijn

10 december 2008	Startnotitie Rijnlandroute (PS)
24 februari 2010	1 ^e fase MER (PS)
29 mei 2012	Nota Voorkeursalternatief (GS)
26 juni 2013	Uitvoeringsbesluit (PS)
18 maart 2014	Vaststelling Ontwerp-PIP
24 april 2014	Vaststelling Ontwerp TB A44 en TB A4
10 december 2014	Vaststellingsbesluit PIP
17 december 2014	Vaststelling TB A44 en TB A4
1 en 2 oktober 2015	Zitting Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
16 december 2015	PS-besluit vaststelling provinciale coördinatie-regeling Vergunning RijnlandRoute
27 januari 2016	Uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State
03 februari 2016	PS-besluit tot aanwijzen project RijnlandRoute als groot project conform Regeling Projecten Zuid-Holland
02 maart 2016	PS-besluit Vaststelling basisuitvoeringsrapportage RijnlandRoute
23 maart 2016	Nieuw besluit PIP

4. Stand van zaken

4.1. Planologie

Op 27 januari 2016 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan. Van de 44 beroepen zijn er 42 ongegrond verklaard. In de beroepen van 2 bezwaarmakers heeft de Afdeling bestuursrechtspraak een tussenuitspraak gedaan. Hiervoor is een kleine aanpassing gedaan. Met de vaststelling van het nieuwe besluit PIP in de PS-vergadering van 23 maart jl. wordt voldaan aan het binnen 16 weken voorleggen van de aanpassingen aan de Raad van State. In het nieuwe besluit is tevens meegenomen het terugleggen van het bevoegd gezag naar gemeenten met betrekking tot planologische procedures ten behoeve van de aanleg van kabels en leidingen en een gemaal in de Oostvlietpolder met als doel de planologische procedures te vereenvoudigen.

4.2. Contractering

A44/N434/A4

Op 7 december 2015 is de publicatie op TenderNed geplaatst en is de selectiefase van de aanbesteding gestart. Op 5 februari 2016 hebben zich 3 potentiële gegadigden gemeld om deel te nemen aan de aanbestedingsprocedure. Inmiddels zijn de 3 gegadigden beoordeeld. Gegadigden voldoen aan de geschiktheidseisen. Doordat er zich 3 gegadigden hebben gemeld is geen noodzaak om “terug te trechteren” naar 3 gegadigden. Ter beperking van de tenderkosten van bouwbedrijven worden bij grotere D&C en/of DBFM-contracten de uitwerking van de aanbesteding meestal uitgevoerd met niet meer dan 3 gegadigden.

Gemaal Oostvlietpolder

Besloten is het gemaal Oostvlietpolder vooruitlopend op het contract A44/N434/A4 te verplaatsen. Dit maakt het mogelijk om het herinrichten van de waterhuishouding los te koppelen van de aanleg van de tunnel. De eerdere verplaatsing van het gemaal wordt afgestemd met het Hoogheemraadschap Rijnland en de gemeente Leiden.

Tjalmaweg

Er zijn 2 scenario's opgesteld, te weten:

- A. Het eerst starten met de bouw van de RLR en later aantakken van HOV-busbaan zodra deze planologisch ook geregeld is.
- B. Het planologisch regelen van HOV-busbaan en het parallel opstellen van een geïntegreerd RLR/HOV-busbaancontract.

Europaweg

Er zijn enkele verkennende gesprekken gevoerd over ontwerputwerking met en door de gemeente Leiden.

4.3. Conditionering

Grondverwerving

De onteigeningsprocedures voor het PIP en de TB's zijn op 10 september 2015 door de provincie en RWS aan de Corporate Dienst (CD) van Rijkswaterstaat aangeboden. De CD heeft de voorgestelde onteigeningen gepubliceerd en de stukken van 18 november 2015 t/m 29 december 2015 ter inzage gelegd.

Belanghebbenden zijn in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijze kenbaar te maken. Op 20 januari jl. heeft de CD een hoorzitting gehouden waar belanghebbenden een nadere mondelinge toelichting konden geven op hun zienswijze.

Tot nu toe zijn er 32 panden aangekocht en is 1 pand gesloopt.

Natuurcompensatie

- Flora en Fauna

Conform wet- en regelgeving is een compensatie- en mitigatieplan opgesteld. In het compensatie- en mitigatieplan en de ontheffing zijn concrete uitvoeringsmaatregelen voor flora en fauna opgenomen. Ten behoeve van het plan is via een ontheffing Flora- en Fauna verleend door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (uitvoerende dienst van het ministerie van Economische Zaken).

- Weidevogels

De weidevogelcompensatie is inmiddels conform het compensatie- en mitigatieplan PIP gerealiseerd via overeenkomsten met particulieren. In Q4 2015 zijn alle afspraken en beheerovereenkomsten met de betrokken particulieren getekend. Daarmee is aan alle voorwaarden voldaan en kan het beheer, zoals gepland, met het broedseizoen 2016 (begin maart 2016) starten. Dit is in lijn met de verplichting uit de provinciale beleidsregel om de compensatie tijdig (in dit geval een broedseizoen vooruitlopend op de gunning van de werkzaamheden aan een aannemer) te realiseren.

- Water

De compensatieopgave voor het polderwater ligt binnen de contractgrenzen en is vormgegeven door verbreding van polderwatergangen en extra water op plaatsen waar dat ook vanwege ruimtelijke inpassing gewenst en mogelijk is.

Communicatie

Voor de realisatie van het Hoofdcontract van de RijnlandRoute is een communicatieplan opgesteld.

Vergunningverlening

De provinciale coördinatie-regeling is 16 december jl. door PS vastgesteld. Alle aanvragen worden nu via één loket geregeld.

Uitvoeringsovereenkomsten

Diverse uitvoeringsovereenkomsten met gemeenten zijn 25 januari jl. door GS vastgesteld en zijn direct daarna aan de betrokken gemeenten ter vaststelling aangeboden. Gelijktijdig zijn de aanbestedingsbrieven aan de betrokken gemeenten uitgedaan waarmee gevraagd wordt het Esthetisch Programma van Eisen vast te stellen. Gemeente Oegstgeest heeft haar uitvoeringsovereenkomst al door B&W vast laten stellen.

De samenwerkingsovereenkomst met Leiden is zowel door GS als Leiden vastgesteld.

5. Vooruitblik

5.1 Contractering

A44/N434/A4

Na de selectiefase volgt de dialoofase, waarbij met de 3 gegadigden wordt bezien hoe het werk het beste is uit te voeren.

In de dialoofase werken de gegadigden een ontwerp uit tot een niveau waarop beprijzing mogelijk is, waarbij zij rekening houden met een aantal 'geldigheidsproducten' en 'EMVI-criteria'. Gepland is dat de gegadigden eind september 2016 een prijsaanbieding doen. Vervolgens wordt beoordeeld of de aanbesteding kwalitatief van voldoende niveau is via een toets op onderbouwing aanneemsom, kwaliteitsplan, vormgevingsvisie en een aantal vooraf aangegeven ontwerpelement. Bij geldige aanbestedingen wordt vervolgens de rangorde van de aanbestedingen bepaald door de prijs en een bijtelling op basis van EMVI-criteria (zoals minimaliseren omgevingshinder, hinderbeleving, beperking verkeershinder en duurzaam bouwen).

Tjalmaweg/Europaweg

Het vervolg is afhankelijk van bestuurlijk overleg, planningsmogelijkheden en de capaciteit van de diverse diensten.

Er wordt nu onderzocht of deze contractdelen eerder in uitvoering kunnen worden genomen. Ter voorbereiding heeft ook overleg plaatsgevonden met diverse stakeholders zoals de gemeente Katwijk en Leiden.

5.1. Conditionering

Grondverwerving

De CD heeft aangegeven dat het Koninklijk Besluit naar verwachting op of rond 29 juni zal worden afgegeven. Rond 15 maart zal een 15-tal eigenaren in een verzoekschriftprocedure worden opgenomen. Een verzoekschriftprocedure heeft tot doel om de bezichtiging (decente) van het te onteigenen object door de rechtbank en haar deskundige eerder te laten plaatsvinden, waardoor tijdswinst en spreiding van het aantal te onteigenen zaken bewerkstelligd. De overige 20 onteigeningszaken zullen rond 1 september 2016 worden gedagvaard. Voorzien wordt dat de reguliere onteigening (d.w.z. behoudens cassaties) zal leiden tot een in gebruik kunnen nemen van gronden uiterlijk 15 april 2017. Overigens blijft het streven tot het einde toe om zoveel mogelijk minnelijk te verwerven.

Communicatie

- Overleg met gemeenten

De bestuurlijke stuurgroep, die 2 keer per jaar plaatsvindt voor afstemming op hoofdlijnen, is gepland op 12 mei 2016.

Voorzien wordt dat alle betrokken gemeenten de Uitvoeringsovereenkomsten en het Esthetisch Programma van Eisen vaststellen.

Waar nodig/gewenst zal de projectorganisatie informatie-avonden verzorgen. Op 16 maart jl. vindt dit plaats op verzoek van de gemeente Leiden.

Tevens is op verzoek van PS (Statencie 9-3-'16) met een tweetal Insprekers een gesprek gevoerd om de uitspraak van de Raad van State toe te lichten in relatie met een voorstel van Insprekers rond een mogelijke tunnelverlenging.

6. Raakvlakken met andere projecten

Landelijk:

- Project A4 Burgerveen – Leiden;
- Groot onderhoud A44 bruggen (o.a. Oude Rijn)

Regionaal/provinciaal:

- Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) R-net buscorridor Leiden Centraal - Katwijk - Noordwijk (beïnvloedt de scope van de RijnlandRoute bij Knoop Leiden West en langs de Tjalmaweg);
- Noordelijke Randweg Rijnsburg (verkenning; bij realisatie heeft deze weg invloed op de verkeersstromen op de RijnlandRoute);
- Herinrichting Meeslouwerplas, Leidschendam (kan wellicht grond gebruiken die vrij komt bij bouw RijnlandRoute);
- Programma Fietspaden van de Provincie;
- EHS provincie en ILG gerelateerde gebiedsprojecten in de omgeving van Leiden;
- Lopende onderhoudsprojecten (trajectstudies) van de afdeling DBI;
- Watergebiedsplannen van het Hoogheemraadschap Rijnland.

Lokaal:

- Leiden: het project Ongelijkvloerse Ontsluiting Bio Science Park (OBSP) de uitwerking hiervan heeft invloed op de werking en dus de vormgeving van Knoop Leiden West. Het project wordt voorbereid en gerealiseerd door de gemeente Leiden;
- Wassenaar: De door RWS en Wassenaar voor te bereiden ecopassage bij Maaldrift (indien deze past in het programma voor ontsnippering);
- Den Haag: project Rotterdamse Baan (16 januari 2013 is er een samenwerking gestart met dit project m.b.t. de boortunnel);
- Woningbouwlocaties Valkenburg I en II, ter plaatse van voormalig Vliegveld Valkenburg.
- Plannen nabij woonwijk Duinvallei voor verdiepte aanleg van de N206

7. Planning contract A4 / A44

Uitgangspunten

Tunnel A4/A44:

- Start aanbestedingsprocedure Q4-2015
- Start dialoofase van de aanbestedingsprocedure Q2-2016
- Definitieve gunning (= start uitvoering van het contract) Q4-2016
- Alle gronden verworven en beschikbaar Q2-2017
- Alle Kabels & leidingen categorie 1 (door de opdrachtgever) verlegd Q3-2017
- Tunnel gereed Q2-2022
- Openstelling tunnel Q4-2022

Europaweg incl. Lammenschansplein:

- Voorbereiding van de aanbesteding Q2-2019 /Q4-2019
- Aanbesteding Q4-2019 /Q3-2020
- Realisatie Q4-2020 /Q1-2022

ir. G. Tjalmaweg:

- Voorbereiding van de aanbesteding Q3-2018 /Q2-2019
- Aanbesteding Q2-2019 /Q1-2020
- Realisatie Q2-2020 /Q2-2022

Activity Name	Start	Finish	2016			2017			2018			2019			2020			2021			2022			2023		
			Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q
N206 RijnlandRoute	8-12-15 A	30-11-22																								
Ontheffing	31-12-15 A	12-4-17																								
Administratieve Procedure	31-12-15 A	27-6-16																								
Gerechtelijke Procedure	28-6-16	12-4-17																								
Kabels en leidingen (cat.1)	20-5-16	1-9-17																								
Engineering/procedures/Aanbesteding K&L Cat.1	20-5-16	5-8-16																								
Realisatie K&L categorie 1	15-8-16	1-9-17																								
Aanbesteding Tunnel A4/A44	8-12-15 A	15-12-16																								
Aanbesteding tunnel A4/A44	8-12-15 A	15-12-16																								
Tunnel A4/A44	16-12-16	30-11-22																								
Voorbereiding realisatie boortunnel (Mobilisatie)	16-12-16	29-8-17																								
Uitvoeren Boortunnel	30-8-17	8-6-22																								
Testen	9-6-22	30-11-22																								
Openstelling		30-11-22																								
Rijksweg A44: Aansluiting Leiden-West en knooppunt Ommedijk	16-12-16	2-9-20																								
Voorbereiding realisatie Leiden West en Knp Ommedijk	16-12-16	4-9-17																								
Realisatie Leiden West en knooppunt Ommedijk	5-9-17	2-9-20																								
Rijksweg A4: Verbreding A4 Vlietland-N14 incl. Zoeterwoude Dorp-knp	20-8-18	2-2-22																								
Voorbereiding Verbreding A4 Vlietland-N14 incl. Zoeterwoude Dorp	20-8-18	4-3-20																								
Realisatie Verbreding A4 Vlietland-N14 incl. Zoeterwoude Dorp-knp	5-3-20	2-2-22																								
Ir. G. Tjalmaweg	2-7-18	27-6-22																								
Voorbereiding aanbesteding Ir Tjamaweg	2-7-18	10-5-19																								
Aanbesteding ir. G. Tjamaweg	13-5-19	6-4-20																								
Voorbereiding realisatie	7-4-20	5-10-20																								
Realisatie Tjalmaweg	6-10-20	27-6-22																								
Europaweg en Lammenschansplein	23-5-19	29-3-22																								
Voorbereiding aanbesteding Europaweg	23-5-19	19-11-19																								
Aanbesteding Europaweg	20-11-19	4-8-20																								
Voorbereiding realisatie Europaweg	5-8-20	2-2-21																								
Realisatie Europaweg	3-2-21	29-3-22																								

8. Risico's

In onderstaande tabel de actuele top 5 risico's met een toelichting.

	Risico	Toelichting
1	De opgave Kabels en Leidingen categorie 3 kan niet tijdig worden uitgevoerd door de bouwonderneming	Verlegging van Categorie 3 kabels en leidingen is contractueel een verplichting van de aannemer. De opgave is dermate omvangrijk dat dit kan leiden tot een aanpassing van het kritieke pad.
2	Stagnatie in het aanbestedingproces	De gunning kan vertragen indien (een van) de niet geselecteerde aanbidders de gunningsbeslissing aanvecht. Ook is er kans op stagnatie gedurende het aanbestedingsproces indien er lopende de dialoog wezenlijke ontwerpwijzigingen moeten worden doorgevoerd.
3	Wijzigingen in scope na gunning.	Het proces hoe om te gaan met een substantiële aanbestedingsmeevaller dient nog vorm te worden gegeven en te zijnder tijd bestuurlijk afgehecht.
4	Grond niet tijdig functievrij door aanwezigheid Kabels en Leidingen.	Het gaat hierbij o.a. om principiële bezwaren vanuit de netbeheerders tegen de vergoedingsregeling, capaciteitsgebrek bij netbeheerders, niet meewerken van grondeigenaren, niet tijdig beschikken over benodigde vergunningen/bestemmingsplanwijzigingen en geen/tijdige toestemming voor vestigen van zakelijk recht.
5.	Raakvlakken (technisch en organisatorisch) zijn niet eenduidig en contractueel vastgesteld en geregeld.	Dit risico heeft vooral betrekking op onvoldoende afstemming over en integrale afweging van besluiten die door derden (o.a. gemeenten) worden genomen en die de RijnlandRoute raken.

Stijgers en dalers

Nieuw in de risico top 5

Risico nr 5 Raakvlakken (technisch en organisatorisch) zijn onvoldoende geborgd en niet eenduidig contractueel vastgesteld en geregeld is nieuw in de risico top 5.

Uit de risico top 5

Projectorganisatie ondervindt problemen bij de aansluiting van de tunnel op de verkeerscentrale. Inmiddels is er overeenstemming met de diensten van Rijkswaterstaat die betrokken zijn met de bediening van en aansluiting op de verkeerscentrale.

9. Financiën

Budget/ dekking

BUDGET RIJNLANDROUTE 2016-2030				
Totaal project budget		TOTALEN (* € 1.000.000,-)		
		PS December 2014(prijspeil 2014)	BIJSTELLING	PZI 2016-2030 (prijspeil 2014)
Bruto budget (SSK raming)		869,1	5,3-	863,8
Inkomsten van derden	Rijk en Gemeenten	571,2	8,3-	562,9
Netto bijdrage PZH	PZH	295,4	0,3-	295,1
	PZH (DBI)	8,7	1,3	10,0
	Te kort (-) /Overschot	6,1		4,1

Toelichting

Ten opzichte van de vorige rapportage zijn er geen wijzigingen geweest.

Beheer en onderhoud

De kosten voor Beheer en Onderhoud worden opgesplitst naar contractdelen. De kosten voor het beheer en onderhoud van de nieuwe infrastructuur vanaf 2020 voor PZH zijn geraamd op totaal € 5,6 mln. per jaar (prijspeil 2014):

- Contract A44 – verbinding A4 € 3,89 mln. tunneltracé
€ 0,61 mln. bemensing
€ 0,40 mln. Energie
- Contract Tjalmaweg € 0,54 mln.
- Contract Europaweg € 0,20 mln.

In de Bestuurlijke Overeenkomst 12-9-'13 is opgenomen artikel 7.8 inhoudende: "Partijen zijn overeengekomen dat de B&O-lasten van het hoofdwegennet voor rekening van het Rijk komen en de B&O-lasten van de onderliggend wegennet-delen voor rekening komen van de Provincie. Partijen gaan er hierbij vanuit dat de huidige beweegbare brug in de A44 over de Oude Rijn zal worden vastgezet en de nieuwe brug in de A44 over de Oude Rijn, die in het kader van de Rijnlandroute zal worden gerealiseerd, ook een vaste brug zal zijn. Als de Provincie besluit dat de bruggen in de A44 beweegbaar dienen te blijven dan komen de B&O-lasten van de A44-delen van de Rijnlandroute voor rekening van de Provincie".

10. Kwaliteit

De projectorganisatie kent naast de risicosessies een aantal kwaliteitsborgingstoetsen. Op alle toeleverende diensten/bureaus wordt halfjaarlijks een kwaliteitsaudit gedaan.

Afgelopen periode stond in het teken van de afronding van en kwaliteitstoetsen op het aanbestedingsdossier. Eind 2015 vond de Gate Review 3b (marktbenadering) plaats waarbij het Gate-Review-team bestond uit medewerkers van zowel RWS als Provincie. Parallel aan de selectiefase hebben (als onderdeel van het verbeterplan) een drietal integraliteitsessies plaatsgevonden welke zijn gefaciliteerd door Price Waterhouse Coopers. De opmerkingen tijdens deze sessies leiden tot een aanscherping van het contract en een verdieping van de kennis van het gehele projectbureau met het contract. Er zijn geen principiële issues/fouten uit de integraliteitsessies naar voren gekomen

11. Moties en toezeggingen

- Openstaande moties RijnlandRoute:
 - Motie 453 - inpassingsmaatregelen Valkenburg-West (Katwijk) 26 juni 2013;
 - Motie 449 - inpassingsmaatregelen Vlietland 26 juni 2013.
- Toezeggingen
 - Aanbestedingsvoordelen RijnlandRoute voorleggen aan PS, voor besluitvorming over verdere maatregelen inpassing (19 november 2014);
 - Nadat een aannemer is geselecteerd inzichtelijk te maken wat de meerkosten zijn om de bruggen in de A44 (en Tjalmaweg) beweegbaar te maken en hierover een besluit aan PS voor te leggen. Hierin wordt ook de nadeelcompensatie meegewogen. In GS zal zij pleiten voor het (tijdelijk) vastmaken van de bruggen (10 december 2014);
 - In aanvulling op de eerdere toezegging de gevolgen van het verdwijnen van een aansluiting van de Stevenshof op de A44 te monitoren, ook de parallelwegen richting Wassenaar hierin mee te nemen (10 december 2014);
 - Voor de fietsverbinding Vlietland en Oostvlietpolder in het kader van de fietsbereikbaarheid een bredere afweging te maken en eventueel een deel van het budget Brede Doeluitkering hiervoor in te zetten (10 december 2014);
 - Wanneer er aanbestedingsvoordelen zijn de optie Achterweg in Katwijk mee te wegen (10 december 2014).
 - Na de aanbesteding en start van de bouw van het tunneltracé in overleg met de gemeente Leiden zo mogelijk eerder dan in 2019 te starten met de aanpassing van de Europaweg. (2 maart 2016)